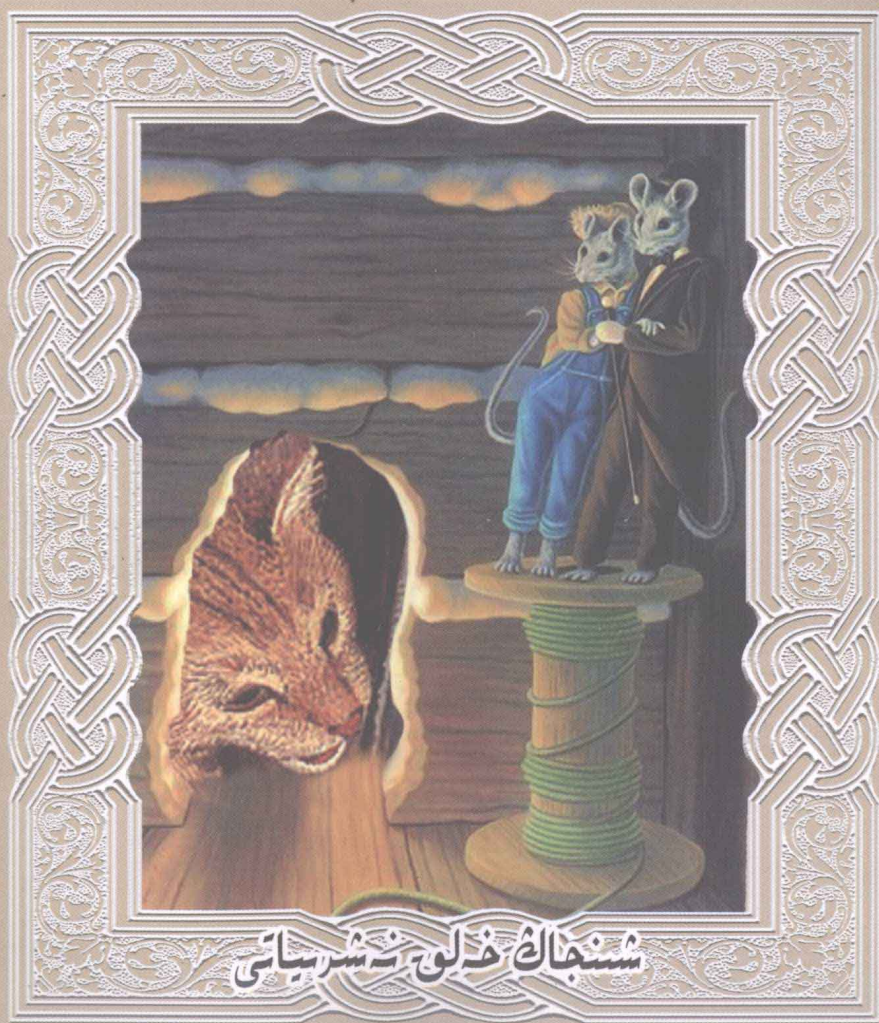

کریلوف مەسەللەری

حەبە پاشان بىلەن چىڭ پاشان

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

گرلوف مەسەللىرى
كىچىك چاشقان بىلەن چوڭ چاشقان

تەرجىمە قىلغۇچى: ئەخمەت ئىمىن

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

克雷洛夫寓言. ①/(俄罗斯)克雷洛夫语言; 艾合买提·伊明译—
乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2006.12
ISBN 978-7-228-10709-4

I. 克... II. ①克...②艾... III. 寓言—作品集—俄罗斯—近代—
维吾尔语 (中国少数民族语言)
IV. I512.74

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第158070号

责任编辑: 阿不都吾甫尔·赛义丁
责任校对: 阿依故丽·沙吾提
封面设计: 米尔扎提·阿不都拉塔吉
绘 图: 阿米尔·托合提

克雷洛夫寓言① (维吾尔文)

艾合买提·伊明 译

新疆人民出版社出版
(乌鲁木齐市解放南路348号 邮编: 830001)

新疆新华书店发行

新疆新华印刷二厂印刷

880×1230毫米 32开本 3.375印张 2插页

2007年7月第1版 2009年2月第2次印刷

印数: 3061—8060

ISBN 978-7-228-10709-4 定价: 6.00元

بۇ كىتاب جياڭشى خەلق نەشرىياتىنىڭ 1979 - يىلى 6 - ئاي 1 - نەشىرى، 1984 - يىلى 4 - ئاي 2 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىنغان نۇسخىسىغا ئاساسەن قايتا تەھرىرلىنىپ نەشر قىلىندى.

本书根据江西人民出版社1979年6月第1版、1984年4月第2次印刷本翻译出版的版本重新编辑出版。

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئابدۇغوپۇر سەئىدىن
مەسئۇل كوررېكتورى: ئايگۈل سابىت
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: مىرزات ئابدۇللا تاجى
رەسىملەرنى سىزغۇچى: ئامىر توختى

كرىلوف مەسەللىرى — 1

تەرجىمە قىلغۇچى: ئەخمەت ئىمىن

*

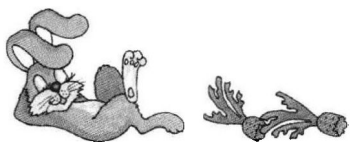
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى № 348)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا 2 - باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 880×1230 مىللىمېتىر، 1/32
باسما تاۋىقى: 3.375 قىستۇرما ۋارىقى: 2
2007 - يىلى 7 - ئاي 1 - نەشرى
2009 - يىلى 2 - ئاي 2 - بېسىلىشى
تراژى: 8060 — 3061
ISBN 978 - 7 - 228 - 10709 - 4
باھاسى: 6.00 يۈەن

كريلوف مەسەللىرى

تەرجىماندىن

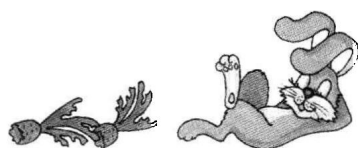
ئىۋان ئاندرېۋىچ كرىلوف (1769 — 1844) روسىيە دراما-
تورگى، ژۇرنالىستى ۋە مەشھۇر مەسەل يازغۇچىسى. مەسەلچىلىك
ئۇنىڭ ئىجادىيىتىدە ئاساسىي سالماقنى ئىگىلەيدۇ. كرىلوفنىڭ
مەسەللىرى روسىيە ئەدەبىياتى رېئالىزمىنىڭ مۇقەددىمىسى دەپ
تونۇلغان. ئۇنىڭ مەسەللىرىدە ئەزگۈچى سىنىپلارغا لەنەت، ئېزىل-
گۈچىلەرگە مەدھىيە ئوقۇلغان. بۇ مەسەللەردە روسىيە خەلقىنىڭ
ئەقىل - پاراسىتى ۋە تۇرمۇش تەجرىبىلىرى كۆزگە يارقىن تاشلىد-
نىپ تۇرىدۇ. بۇ مەسەللەردىن روسىيىدىكى ھەر قايسى قاتلام كىشى-
لىرىنىڭ ھەر خىل ئىدىيە، ھېسسىيات، مۇرەككەپ خاراكتېرى ۋە
خۇسۇسىيەتلىرىنىڭ توغرا، ھەقىقىي، ئەينەن قىياپىتىنى كۆ-
رۈۋالغىلى بولىدۇ.

بۇ كىتابقا كرىلوفنىڭ پۈتۈن ھاياتىدا يازغان بارلىق مەسەللە-
رى كىرگۈزۈلگەن. بۇ مەسەللەر ئەسلىدە شېئىرىي شەكىلدە يېزىل-
غان. ۋۇيەن ئەپەندى بۇنى خەنزۇ تىلىغا ئىنگىلىزچىدىن تەرجىمە
قىلغان. ئىنگىلىزچە تەرجىمىسىمۇ ئەسلىي شېئىرىي نۇسخا ئە-
كەن. لېكىن، خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلىنغاندا، ئەسەرنىڭ ئومۇمىي
روھىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىش مەقسىتىدە نەسرىي شەكىل
قوللىنىلغان. ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىنغاندا، بۇ نۇقتا ئالاھىدە
كۆزدە تۇتۇلۇپ، سۆزلەر بىر قەدەر ئەينەن ئېلىندى، جۈملىلەر بەك
ئەركىن، يۇمشاق ئىشلىنىپ كەتكەنلىكى يوق. ئارىدا ئىنگىلىزچە،

克雷洛夫寓言

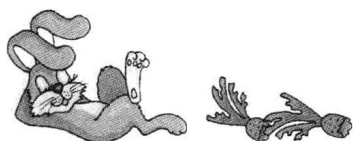
خەنزۇچە ئىككى تىل كۆۋرۈك قىلىنغانلىقى ئۈچۈن، بۇ تەرجىمە
كرىلوف ئىجادىيىتىنىڭ ئەسلىي قىياپىتىدىن خېلى يىراقلىشىپ
كەتكەن بولۇشى مۇمكىن. بۇ نۇقساننىڭ كەلگۈسىدە ئەسلىي رۇس-
چىدىن قىلىنغان تەرجىمىسى بىلەن تېخىمۇ تولۇقلىنىدىغانلىقىغا
ئىشىنىمەن.

كرىلوف مەسەللىرى

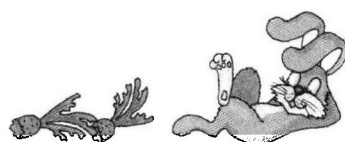
مۇندەرىجە

- 1..... بېشىغا كۈن چۈشكەن دېھقان
- 3..... خوجاينى بىلەن چاشقان
- 5..... پىل بىلەن پىستە كۈچۈك
- 6..... بۆرە ۋە ئۇنىڭ كۈچۈكى
- 8..... ماي مۇن
- 10..... خالتا
- 13..... مۈشۈك بىلەن ئاشپەز
- 15..... شىر بىلەن پاشا
- 17..... كۆكتاتچى دېھقان بىلەن «دانا»
- 20..... توۋا قىلغان تۈلكە
- 22..... شىر شاھزادىنىڭ تەربىيىلىنىشى
- 26..... بوۋاي بىلەن ئالقاپ يىگىتلەر
- 28..... كۆچەت
- 30..... غاز
- 32..... توڭگۇز
- 33..... چىۋىن بىلەن پەيتۇن
- 35..... بۈركۈت ۋە ئۆمۈچۈك
- 38..... ئانا كېيىك بىلەن زاھىت
- 39..... كۈچۈك
- 40..... بۈركۈت بىلەن قارىغۇ چاشقان
- 42..... تۆت سازەندە
- 44..... يوپۇرماق بىلەن يىلتىز
- 46..... بۆرە بىلەن تۈلكە

克雷洛夫寓言

- 48.....لەڭلەك
49.....ئاق قۇ، قىزىل بارراكۇدا بېلىقى ۋە راک
51.....جىگدىچى قۇش
53.....كۆلچەك بىلەن دەريا
55.....تىرىشكانىڭ چاپىنى
57.....ئىنژېنېر
59.....ئوت ۋە بىرلىيانت
61.....دەرۋىش ۋە ئېيىق
64.....گۈل
66.....دېھقان بىلەن يىلان
68.....دېھقان بىلەن بۇلاڭچى
69.....ئېكسكۇرسىيىچى
70.....شىرنىڭ تەقسىماتى
72.....ئات ۋە چەۋەنداز
74.....دېھقانلار ۋە دەريا
76.....رەھىمدىل تۈلكە
79.....يىرتقۇچ ھايۋانلارنىڭ يىغىنى
81.....دېميانتنىڭ شورپىسى
83.....كىچىك چاشقان بىلەن چوڭ چاشقان
84.....سەۋە قۇشى بىلەن كەپتەر
85.....مەرۋايىت ئىزدىگۈچى
90.....خوجايىن موماي بىلەن ئۇنىڭ ئىككى ئايال خىزمەتكارى
93.....تاش بىلەن قوڭغۇز
95.....ئېيىقنىڭ ھەرە كۆنىكىگە نازارەتچى بولۇشى
97.....مايمۇن بىلەن ئەينەك
98.....پاشا بىلەن پادىچى
99.....دېھقان بىلەن ئەزرائىل

بېشىغا كۈن چۈشكەن دېھقان

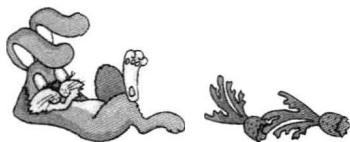
كۈز ئېيى ئىكەن، بىر كۈنى كەچتە دېھقاننىڭ ئۆيىگە ئوغرى كىرىپ، ئۇنىڭ ئامبىرىدىن قولغا چىققانلىقى نەرسە-نىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىپتۇ. دېھقان كۆزى ئۆي-قۇغا ئېلىنغاندا خېلى ھاللىق ئىكەن، ئويغانغاندا بولسا ئۆزى-نى ئۆيىمۇ ئۆي يۈرۈپ تىلەمچىلىك قىلمىسا كۈن ئالمايدىغان يوقسۇل ھالەتتە كۆرۈپتۇ. ئويغىنىپ قارىسا ئۆي ئىچى قۇ-رۇقلىنىپ قالغان، نېمىدىگەن دەھشەت! ئاھ خۇدا، بىزنىڭ بېشىمىزغا مۇنداق كۈننى سالىمىغايىسەن!

بىچارە دېھقاننى ئېغىر غەم بېسىپتۇ، ئۇ ئاھ ئۇرۇپ، يىغلاپ - قاقشايتۇ، ئاخىر ئۇرۇق - تۇغقان، يار - بۇرادەر، قولۇم - قوشنىلىرىنى ئۆيىگە چاقىرىپتۇ.

— بېشىمغا كۈن چۈشتى، — دەپتۇ ئۇ، — ھەرقايمى-سىڭلار ماڭا سېخىلىق بىلەن بىر ياردەم قىلساڭلار قانداق؟ بۇ گەپنى ئاڭلاپ مېھمانلار تەرەپ - تەرەپتىن ۋىچىرلىد-شپ كېتىپتۇ، ھەر بىرى بىرنېمە دەپتۇ، گەپلىرىمۇ خېلى يوللۇقتەك قىپتۇ.

— ھەي بىچارە دوستۇم، ھۆرمەتلىك دوستۇم، — دەپتۇ بىرى، — ئەسلىدە ئەھلى يۇرت ئالدىدا چوڭ سۆزلىمى-سەڭ، بايلىقىڭ بىلەن ماختانمىساڭ بوپتىكەن!

— بۇنىڭدىن كېيىن، ئاكا، — دەپتۇ بىر نەۋرە ئىنىسى سۆز قىستۇرۇپ، — كاللاڭ بىلەن ئىش قىلساڭ بولىدۇ،

克雷洛夫寓言

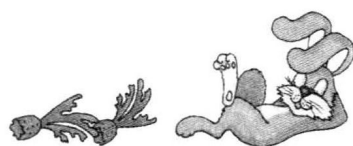
ئامبار دېگەننى ياتىدىغان ئۆيگە يېقىن سالىدىغان گەپ.
— ئامبارنى دەۋاتامسەن؟ — دەپتۇ ئۇنىڭ قوشنىسى، —
گەدىنى قىچىشقا پۇتىنى تاتلاپتۇ دېگەندەك گەپ قىلمىغىنا،
بۇ يەردىكى مەسىلە ئامبارنىڭ ياتىدىغان ئۆيگە يىراق بولۇپ
قالغانلىقىدا ئەمەس. ئەسلىدە ئۇ تازا يامان ئىتتىن بىرنەچ-
چىنى بېقىپ قويسا بولاتتى! يۈرسىلە، بىزنىڭكىگە كىرسىلە
قوشنام، سىلىگە بىر كۈچۈك بېرەي. ئۆزلىرى بىلىدىلا، ئۇ
ھېلىقى قارا ئىتىمنىڭ كۈچۈكى. بولدى، كۆڭلۈم ھەرقانچە
ئۈنمىسىمۇ ئۇنىڭدىن كەچتىم، ئاغىنە دېگەنگە ياردەم قىلماي-
دىغان ئىش بولامدۇ!

قىسقىسى، گەپ دېگەنگە پۇل كەتمەيدىغۇ. ئۇرۇق - تۇغ-
قان، دوست - بۇرادەرلىرى ئۇنىڭغا خىلمۇ خىل مەسلىھەت-
لەرنى بېرىپتۇ، لېكىن ئەمەلىي ياردەمچۇ، بىچارە دېھقان بۇ
جەھەتتە ھېچنېمىگە ئېرىشەلمەپتۇ.

※

※

دۇنيادا ئىشلار كۆپىنچە مۇشۇنداق بولىدۇ. بىرەر قىيىن-
چىلىققا ئۇچرىغاندا، ئاغىنىلىرىڭنى چاقىرىپ كېلىپ، ئۇلارغا
ھالىڭنى ئېيتىسەن ھەم ئۇلاردىن مېھرىبانلىق ۋە ئاق كۆ-
ڭۈللۈك بىلەن بېرىلگەن ھەرخىل مەسلىھەتلەرگە ئېرىش-
سەن، لېكىن ئۇلاردىن بىرەر ئەمەلىي ياردەم تەلەپ قىلساڭ،
ئەڭ يېقىن ئاغىنەڭمۇ شۇ زامانلا گاچا بولۇپ قالىدۇ.

خوجايىن بىلەن چاشقان

سەن بىر نېمىلىرىڭنى يوقاتقىلى تۇردۇڭ، لېكىن ئۇنى كىم ئالغانلىقىنى بىلمەيسەن. بۇ چاغدا ھەرگىزمۇ ئۇچرىغاندا - لىكى ئادەمنى ھاقارەتلەپ، ئاق - قارىنى سۈرۈشتۈرمەيلا ھەممىنى بىراق جازالايدىغان ئىشنى قىلىپ سالما. بۇنداق قىلساڭ، ئوغرىغۇ گۇناھىغا توۋا قىلمايدۇ، باشقىلارنىڭمۇ سەندىن راى قايىتىپ كېتىدۇ، كىچىك پېشكەلچىلىك چوڭ بالايىئاپەتكە ئايلىنىدۇ.

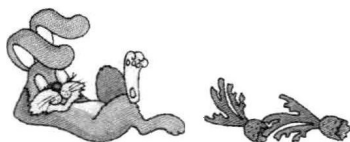
※

※

ھەرخىل يېمەكلىكلەرنى ساتىدىغان بىر كىشى بىر ئام - بار ياستىپ، يېمەكلىكلەرنى شۇ يەردە ساقلايتۇ. ئامبارغا ھە دېسە چاشقان كىرىپ ئارام بەرمىگەچكە، ئۇ چاشقان تۇتۇشقا ماھىر، تەجرىبىلىك مۈشۈكلەردىن بىر ساقچى ئىدارىسى تەشكىل قىپتۇ. بۇ ساقچىلار كېچە - كۈندۈز چارلاپ تۇرغاچ - قا، چاشقانلارمۇ پاراكەندىچىلىك سالالمايدىغان بوپتۇ.

ھەممە ئىش جايىغا چۈشۈپ، تىنچ كېتىۋاتقان كۈنلەرنىڭ بىرىدە يەنە بىر چاتاق چىقىپتۇ: ساقچى ئىدارىسىدىمۇ مەلۇم بىر ئوغرىنىڭ بارلىقى سېزىلىپتۇ. مۈشۈك دېگەنمۇ ئادەمگە ئوخشاش، ئۇنىڭغا ئارتۇقچە تەلەپ قويۇش مۈمكىن ئەمەس - دە. ساقچىلارنىڭ باشلىقى بولغان مۈشۈكىنىمۇ ئېۋەنسز دېگە - لى بولامدۇ.

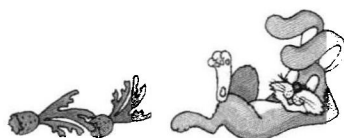
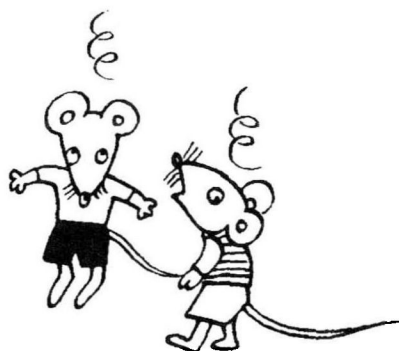
ئەلۋەتتە، ئوغرىنى تۇتۇش كېرەك، بۇ ئەڭ مۇھىم ئىش !

克雷洛夫寓言

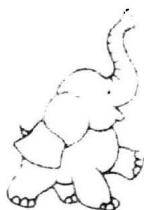
ئاندىن ئۇنى جازالاش كېرەك، باشقىلارغا بولسا ياخشى مۇئا-
مىلە قىلىش لازىم، لېكىن بىزنىڭ دۇكانچىمىز ئۇنداق قىل-
ماي، ھەممە مۈشۈكنى بىر - بىرلەپ ساۋاپ چىقماقچى بوپ-
تۇ. بۇ دانا بۇيرۇق مۈشۈكلەرنىڭ قۇلىقىغا يېتىپتۇ، شۇنىڭ
بىلەن مۈشۈكلەر، مەيلى گۇناھى بولسۇن - بولمىسۇن، ئام-
بارنى تاشلاپ چىقىپ كېتىپتۇ.

چاشقانلارنىڭ كۈتكىنىمۇ، ئارزۇ قىلىۋاتقىنىمۇ دەل شۇ
ئىكەن: مۈشۈك يوق، يېمەكلىك بولسا جىق، نېمىدېگەن
ئوبدان ! بىر ئايغا بارمايلا چاشقانلار يېمەكلىكلەرنى يەپ،
ئامبارنى قۇرۇقداپ قويۇپتۇ.

پىل بىلەن پىستە كۈچۈك

پىل شەھەر ئىچىدە ئۇيان - بۇيان ماڭدۇرۇلۇپ كۆرگەز - مە قىلىنىپتۇ. پىل دائىم ئۇچراپ تۇرىدىغان نەرسە بولمى - غاچقا، كوچىلارغا بىرمۇنچە ئادەم ئولشىپتۇ. بۇ نېمە بولغىنى؟ بىر كەمدە بىر پىستە كۈچۈك تازا قا - ۋىغىنىچە ئۇنىڭغا ئېتىلىپ كەپتۇ. ئۇ قانداقتۇر بىر ئۆكتەم - لىك بىلەن پىلنىڭ بىردەم ئۇ يېنىغا، بىردەم بۇ يېنىغا ئۆ - تۈپ، خۇددى ئېلىشىدىغاندەك كۈچەپ قاۋاپتۇ. — بولدى، قوشنام، — دەپتۇ ئوۋ ئىتى ئۇنىڭغا، — تولا سەتلەشمە. پىل شۇ قەدەر بەستلىك تۇرسا، سەن قانداقمۇ ئۇنىڭغا تەڭ كېلەلەيسەن. سەن قانچە قاۋساڭمۇ ئۇ پەرۋايىغا ئالماي ئۆز مېڭىشىدا كېتىۋاتىدۇ، ھەتتا ساڭا كۆز قىرىنىمۇ سېلىپ قويمايۋاتىدۇ. — ئەلۋەتتە، شۇنداق بولىدۇ - دە، — دەپتۇ پىستە كۈچۈك ئەقىلدارلىق بىلەن، — مېنىڭ كۈتكىنىمۇ شۇ. مەن مۇشۇنداق قاۋاۋىرىپ، ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇشمايلا ھەقىقىي يىرت - قۇچ، قالتىس نوچى بولالايمەن ئەمەسمۇ. ئەمدى باشقا ئىتلار مېنى بىزنىڭ بۇ باتۇر پىستە دۇنيادا ھېچنېمىدىن قورقماي - دۇ، ئۇ تېخى پىلغىمۇ ئېتىلىپ قاۋىغان، دەپ ماختىشىدۇ.

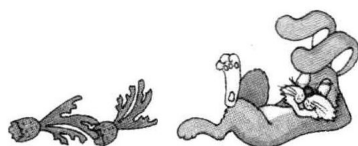
بۆرە ۋە ئۇنىڭ كۈچۈكى

بۆرە ئۆزىنىڭ كۈچۈكىنى ئاتا كەسپىگە ۋارىسلىق قىلدۇرۇش ئۈچۈن خېلى تەربىيىلەپتۇ ۋە بىر كۈنى ئۇنى ئورماندىن ئاچىقىپ:

— ماڭ، — دەپتۇ ئۇنىڭغا، — ئەمدى پەسكە چۈشۈپ باق. ھەر ھالدا بىر ۋاخ غىزاغا ئېرىشىشنىڭ پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويىمىغايىسەن، ئەتراپىڭغا قاراپ يۈر، پادىچىغا ئانچە — مۇنچە زىيان سالمىساڭ بولمايدۇ (قاراڭلار، بۆرە نېمىدىگەن زەھەر خەندە).

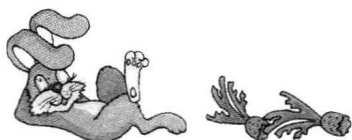
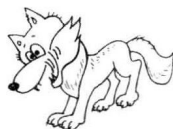
ئارىدىن ئۇزۇن ئۆتمەي، بۆرە كۈچۈكى قايتىپ كەپتۇ. — ۋاي بول، تېز مەن بىلەن يۈر، — دەپتۇ ئۇ، — ساڭا تاماق دېگەن تەييار، دادا، ساڭا جىق ئاۋارچىلىك يوق جاي مۇشۇ تاغنىڭ ئېتىكىدىلا. ئەنە، كۆردۈڭمۇ؟ توپ — توپ قويلار ئوتلاپ يۈرىدۇ، بىر — بىرىدىن سېمىز. ئەكىلىپ يېسەڭلا بولىدۇ. ۋاي — ۋۇي، نېمىدىگەن جىق قوي، ساناپمۇ تۈگەتكىلى بولمايدىكەن !

— توختاپ تۇر، — دەپتۇ بۆرە، — سەن ئالدى بىلەن دېگىنە، ئۇ قويلارغا قارايدىغان پادىچى قانداق ئىكەن؟ — ئاڭلىشىمغا قارىغاندا، خېلى نوچى، جاپاغا چىدايدىغان، دىتى بار پادىچى ئوخشايدۇ. لېكىن، مەن قوي پادىلىرىنىڭ ئەتراپىنى بىر قۇر چۆرگىلەپ، ھەر تەرەپلىمە كۆزىتىپ باقتىم، تايغانلىرىنىمۇ كۆردۈم، كىچىكلا بىر نېمىلەر ئىكەن، بەك ياۋاش، كارغا كېلىدىغاندەك تۇرقى يوق.

كرىلوف مەسەللىرى

— بۇ مەلۇماتلىرىڭ، — دەپتۇ بۆرە، — ئاڭلىماققا خې-
لى تۈزۈكتەك قىلغىنى بىلەن ئىشەنگىلى بولمايدۇ. ئەگەر پا-
دىچى ئەقىللىق، قابىل بولسا، ھەرگىز كارغا كەلمەس تاي-
غانلارنى يىغىۋالمىغان بولاتتى. ئۇ يەرگە بارساق چوقۇم بې-
شىمىزغا بالا تېرىيمىز! يۈر، مەن سېنى باشقا بىر يەرگە ئا-
پىراي، ئۇ يەردە قويغا ئېرىشمەك بەك ئاسان. مېنىڭچە، سەن
ئۇ يەرنى راست بىخەتەر ئىكەن دەيسەن، ئۇ يەردە تايغان جىق
بولغىنى بىلەن، پادىچى گالۋاڭ. پادىچى گالۋاڭ بولسا، تايغان-
لىرىمۇ ئاتقىپى بولىدۇ.

مايمۇن

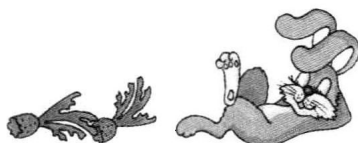
ئەگەر مېھنىتىڭ بىرەر پايدا ياكى خۇشاللىق ئېلىپ كەلمىسە، تارتقان جاپايىڭ بىھۈدە بولىدۇ، باشقىلارنىڭ ماخ-تىشىغىمۇ، رەھمىتىگىمۇ ئېرىشەلمەيسەن، ئەلۋەتتە.

※

※

دېھقان تاڭ سەھەردە تۇرۇپ ئېتىزلىقىدا ئىشلەيدىكەن، كونا بوقۇرسىسىنى سۆرەپ چىلىق - چىلىق تەرگە چۆمدىدەكەن. خەقلەر ئۇنى: «ھەقىقىي ئىشقا يارالغان ئەزىمەت!» دەيدىكەن. ئاغىنىلىرى يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقاچ ئۇنىڭغا: «بۇرادەر، ئوبدان ئىشلەپسەن، بەرىكەت تاپ!» دەپ توۋلاپ قويىدىكەن.

خەقلەرنىڭ ئۇنى ماختىغىنىغا مايمۇننىڭ ئىچى ئاداپ: «خەپ، مەنمۇ بىر ئىشلەپ باقمىسام» دەپ ئويلاپتۇ. مايمۇن بىر كۈنى بىر تال لىم تېپىپ كەپتۇ، ئۇنىڭ بىلەن بېشى قېيىپ، كۆزى قاراڭغۇلاشقۇچە ھەپىلىشىپتۇ. ئۇ ئىشنى دېھقاندىنمۇ زىيادىرەك قىلىۋېتىش نىيىتىگە كەلگەندەكەن. ئۇ دەسلەپتە لىمنى بېشىدىن ئېگىز قىلىپ كۆتۈرۈپتۇ، ئاندىن مۇرىسىگە ئاپتۇ، كېيىن ئۇياقتىن - بۇياققا سۆرەپ، دومىلىتىپ يۈرۈپ، خۇددى ھور ئارىشاڭغا چۈشكەندەك قارا تەرگە چۆمۈپتۇ. نەپەسلىرى ناھايىتى قىيىنلىپ تۇرسىمۇ، ئۇنىڭ ئارام ئالغۇسى كەلمەپتۇ، ھالبۇكى ھېچكىمدىن ئۇنى ماختايدىغان بىر ئېغىز سۆز چىقماپتۇ.

كرىلوف مەسەللىرى

بۇنىڭ ئەجەبلەنگۈدەك نەرى بار دەيسىز، ئۇ ھەرقانچە
كۈچەپ جاپا تارتقىنى بىلەن، ئۇنىڭ ھېچكىمگە پايدا ۋە مەنە-
پەئىتى يوق - دە !

